

Ako bi se zahtevala drugačna svetlobna širjava, naj se ob vsacem slučaju posebno o tem komisijonalno razpravlja ter k razpravi pokličejo vsi, katerim more kaj do tega biti, in ako bi se dogovor ne mogel z lepimi besedami dognati, potem naj to stvar politično oblastvo razsodi.

§. 5. Plotovi in seče naj praviloma bliže ne stojé nego li pol sežnja daleč od vnanjega robú obcestnega rovišča, ter največ visokosti smejo imeti po 4 čevlje.

Seče niso dovoljene ob taci cestiščah, koder sneg rad zameta.

§. 6. K okrajnim cestam se čez en seženj blizu vnanjega robú obcestnega rovišča ne sme staviti nobeno novo poslopje, prezidovanje ali prizidek, nobeden zid ter nikakoršno oplotje, in ako bi se pokazali posebnega ozira vredni vzroki, smejo se izimki dovoliti samo tedaj, če je poprej dobljena privolitev političnega oblastva in tistih organov, katerim je izročena cestna uprava.

Te organe je pri taci stavbah treba privezati k ogledu, kateri naj se vrši na samem mestu.

§. 7. Porabljavati cestišče, pocestne bankete, obcestna rovišča in mostove, tja kopičiti gnoj in drugo nesnago, tja skladati drva, zidarsko kamenje, pesek, prst in grámos (šuto) ali po polji nabrano kamenje, drva z bregov spuščati na cestišče, tja navračati strešno kapnico in druge tekočine, ter sneg, po strehah ali pred samimi hišami in po dvoriščih ležeč voziti na cestišče, na pocestne bankete in mostove, gnojnico iz hlevov navračati na cesto ali v obcestna rovišča, in cesti sploh jemati širjavo, ter še posebno jo prioravati, odtočna rovišča z jezovi pregrajati ali jih zablatiti, — vse to je prepovedano, in prerediti je, da se odpravijo vse take nerednosti, in ako je treba, da se v poprejšnje bitje vse zopet popravi ob troških tistega, kdor je to zakrivil.

§. 8. Po cesti na vlak voziti drevesa, hlode in druge take stvari, katere cestišču delajo kvaro, vse to je prepovedano, razen kedar je sanénec.

§. 9. Prepovedano je, hitro voziti po lesenih mostovih.

§. 10. Praviloma naj vsak voz ima cokljo.

V pridržavanje koles smejo biti samo cokle ali drsniki (žlajfi), in ti samo tako, da se kolesom ne zapre vsa vrtečnost.

Zavornice ali zapenjači se ne smejo nikoli rabiti, a zavórne (ledne) verige samo tedaj, kedar je žledíca.

§. 11. Vsi nakladni vozovi, kateri služijo v obrtni prevoz, treba, da brez ozira na težo naloženega blaga, ako jim je napreženih več nego li dva konja, imajo konči (vsaj) po štiri palce široka platišča, in to določilo dobode moč dve leti po razglasu tega zakona.

Priprežni konji, na večih klancih ali ob vremenskih nezgodah najeti se ne štejejo k pravilni upregi.

Določilo o širokejših platiščih se ne razteza na vozove domačega gospodarstva.

§. 12. Ploskev kolesnega okova pri vozéh vsake vrste naj bode napravljena brez vzbóknjenih, okroglo napetih poviškov ter brez venkaj moléčih žrebljev in vreteničnih (šravfovih) glav. (Dal. prih.)

## Znanstvene stvari.

### Zapisnik

#### 31. odborove skupščine slovenske Matice

9. oktobra 1874. leta.

Ko so se bili zbrali gg. odborniki: dr. J. Bleiweis, Šolar, dr. Vončina, Marn, Žakelj, Praprotnik, Močnik,

Vavrú, dr. Strbenec, dr. Poklukar, Vilhar, Sovan in Tušek, je odprl prvosednik g. dr. Costa skupščino ter najpoprej naznanil, da se je dr. Razlag odpovedal odborništvu in da je mesto njega stopil v odbor profesor Žolgar, ki je bil dobil pri obnem zboru za izvoljenimi odborniki največ glasov. Odbornika g. Parapat in g. Majciger naznanjata, da jima ni mogoče v skupščino priti. — Zapisnik 30. skupščine se brez opazke potrdi.

Prvosednik bere prošnjo šole v sv. Vidu pri Brdu, naj bi jej Matica kaj svojih knjig podarila. Razgovarjajo se o tem dr. Costa, Močnik, dr. Poklukar in Šolar. Dr. Poklukar svetuje, naj se jej pošljejo vse po Matici izdane knjige, ako šolska knjižnica pristopi k Matici kot letnik. Ta predlog se je tudi sprejel. Nadalje pové prvosednik, da je Matica dobila iz Dunaja pohvalno pismo od lanske svetske razstave.

Potem se je prešlo na dnevni red.

1. K otvorenju vseučilišča v Zagrebu gredó gg. prvosednik dr. Costa in nekateri odborniki na lastne stroške, da zastopajo tam Matico, in to z adresno, katero bo g. prvosednik sam sestavil.

2. Odbor je sklenil prihodnje leto nadaljevati Atlant, ter izdati Škandinavijo, Britanijo in Francosko.

3. Schödler se letos ne more dovršiti, ker so nam podobe prekasno prišle iz Brunšvika. Njegova botanika (prevod Tuškov) in zoologija (prevod Erjavčev) se boste izdali leta 1875.

4. Kersnikovo Avstrijsko povestnico so presojevali trije strokovnjaki. Gospod pisatelj je nekoliko prenaradil rokopis po željah gospodov presojevalcev, ter g. prvosednik svetuje, naj ga Matica sprejme. Odbor ga tudi soglasno sprejme. Ta povestnica se bo izdala za 1875. leto.

5. Za dr. Šubičev spis „o telegrafiji“ se bo iskal lesorezec, ki bi podobe napravil. Če se bo mogel dobiti in če ne bo predrag, se bo spis tiskal v letopisu 1875. leta v tem slučaju, ako bo gospod pisatelj hotel zadovoljevati se z nagrado 33 gold. za tiskano pôlo tako, da se odštejejo od tega plačila stroški za podobe.

5. Odbor je sklenil zaostalo letnino iztirjati, in sicer najpoprej po časnikih opomniti tiste, ki še niso plačali, da naj plačajo.

6. Gosp. prvosednik naznanja, da je v odborovem imenu prevzel Cafovo zapuščino.

7. Proračun za 1875. leto se napravi.

8. Gosp. Križnik v Motniku prosi kaj nagrade za nabiranje narodnega blaga. Dosodi se mu v to imé 30 gold.

9. Tajnik naznanja, kaj in kako misli obnemu zboru poročati, ter med drugim tudi pové, da je od 4. marca 1874 pristopilo 90 novih letnikov in 2 ustanovnika. Odbor pritrdi njegovemu poročilu, ter ker ni nobenega predloga več, končá g. prvosednik sejo.

## Slovstvene stvari.

### Pobirki iz knjig, pa „sine ira et studio.“

Te dni smo dobili v roke Primorskega slov. zakonika XVIII. izdatek, kateri pod št. 21 obsega razglas Tržaškega mestodržstva \*) o podporščinah (subvencijah)

\*) Pri tem izrazu utegne kdo otresti z glavo; ali naj nam pové boljega. Za „Statthalter“ locum tenens reči: namestnik — tó ne gre, ker namestnik je „Stellvertreter“. namesništvo toraj „Stellvertreterschaft“. In če kdo za „Statthalter“ vzame bosedo: namestnik, kako poreče: „der Stellvertreter des Statthalters?“ Vsaj ne namestnikov namestnik! Tudi s pristavkom: cesarjev na-